

SİYASETİN ÖNEMİ DAHA DA ARTIYOR

Aydınlık Gazetesi, 9 Haziran 2020

Yıldırım Koç

İşçilerin çalışma ve yaşama koşullarının düzenlenmesinde (1) ücretler ve yan ödemeler, (2) iş güvencesi, (3) çalışma süreleri, (4) işçi sağlığı ve güvenliği, (5) işyerindeki çalışma düzeni temel alınır. Ayrıca sosyal güvenlik konusu vardır. İş kazası ve meslek hastalığı, hastalık, analık, yaşlılık, malullük, ölüm ve işsizlik durumlarında da işçinin ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin korunması gerekir.

Bu konularda yaşanan sorunların bir bölümü işçinin işvereniyle ilişkileri çerçevesinde çözüme kavuşturulabilir. Ancak bu konularda ortaya çıkabilecek sorunların çok büyük bölümü, siyasi iktidarların tavrının işçiler lehine etkilenmesiyle bir ölçüde de olsa çözülebilir. Diğer bir deyişle, işçiler ve onların örgütlü güçlerinden biri olan sendikalar, siyasetin her zaman içindedir ve içinde olmak zorundadır.

İşçilerimiz bu konuda son derece gerçekçi ve pragmatiktir. Yaşadıkları sorunların en azından bir bölümünün çözümünde mevcut düzen partilerinden yararlanabiliyorlarsa, düzen-dışı ve hatta düzen-karşıtı siyasi örgütlenmelere yönelmezler; “gereksiz yere risk” almazlar. Eğer iktidardaki partiye girerek oğlunu işe yerleştirebiliyor, kendi tayinini yaptırabiliyor, ücretini artırabiliyor, borçlanarak da olsa ev alabiliyorsa, “başını belaya sokabilecek” girişimlere yönelmez. Ancak öyle dönemler gelir ki, güçlü olana veya güçlü olduğunu sandığına sığınarak sorun çözülmez. O zaman kendi gibileriyle birlikte çözüm aramak zorunda kalır. Sanırım öyle bir döneme doğru ilerliyoruz.

HÜKÜMET POLİTİKALARININ ETKİLERİ

İşçilerin hükümet veya devlet politikalarından etkilenmesinin birinci altbaşlığı, vatandaşların devlete katkısıdır. Hükümet politikaları sonucunda dolaylı vergiler yüksekse, vergi yükü işçilerin ve memurların sırtında demektir. Gelir vergisi oranlarındaki artış da ücretlilerin gelirlerini etkiler. Asgari geçim indirimini de ücretli çalışanlar açısından önemlidir. Ayrıca bazı konularda uygulanan para cezaları, askerlik hak ve yükümlülüğünün süresi, bazı dönemlerde uygulanan çalışma yükümlülüğü gibi konular da bu kapsamda ele alınabilir.

Hükümet politikalarının etkisinin ikinci altbaşlığı, işgücünün yeniden üretimine devletin katkısıdır. Devletin eğitime katkısı önemlidir. Ücretlerin satınalma gücü aynıken, devletin eğitimi özelleştirmesi veya kamu eğitim kurumlarında velilerin katkılarının artırılması, ailelerin gelirlerini etkiler. Sosyal güvenlik prim oranları da önemlidir. Ayrıca, sosyal güvenlik hizmetlerinin kapsamı, yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları, emekli aylığı bağlama oranları gibi konular da hükümet politikalarıyla belirlenir. Devletin, bazı temel tüketim mallarının düşük kârla ve hatta maliyetlerinin altında fiyatlarla satılmasını sağlaması da, alınan ücretlerin artırılması anlamına gelir.

Hükümet politikalarının etkisinin üçüncü altbaşlığı çalışma koşullarına ilişkin hukuki düzenlemelerdir. Devlet, asgari ücretin belirlenmesinde belirleyici güçtür. Fazla çalışma, hafta tatilinde çalışma, genel tatilde çalışma durumunda uygulanacak zam oranları da öncelikli olarak yasayla belirlenir. TÜİK her ay tüketici fiyatları endekslerini açıklar. Başta asgari ücret, memurların aylıkları, emekli-dul-yetim aylıkları ve birçok işyerindeki toplu iş sözleşme zamları, TÜİK'in açıkladığı TÜFE ile düzenlenir. TÜİK'in bu verileri ne kadar doğru olarak açıkladığı ise tartışmalıdır. Haftalık çalışma süresi, bu sürenin günlere dağılımı, yıllık ücretli izin süreleri, mazeret izinleri gibi konular da öncelikli olarak yasada belirlenir. Ücretlilerin toplam nüfus içindeki payının hızla arttığı koşullarda iş güvencesinin de önemi çok artmıştır. İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması ve denetlenmesi de devletin sorumluluğu altındadır. Çağdaş bir toplumda işsizlere iş imkanı yaratma sorumluluğu da devletin omuzlarındadır. Devlet, istihdamı koruyucu ve istihdam yaratıcı önlemleri almak zorundadır.

Bunların dışında bir altbaşlık da, başta sendikal hak ve özgürlükler (sendikalaşma, toplu pazarlık, grev, toplantı ve gösteri, vb.) olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin sağlanmasıdır.

Devletin ihtiyaç içindeki yurttaşlarına, onların onurlarını zedeleden ve onları çalışmaya teşvik edecek biçimde, bir sosyal yardım ağı kurması da çağımızın önemli gevlerindedir.

Hkmetin kamucu/devletçi politikalar mı izlediği, özelleştirmeci mi olduğu da insanların yaşamlarını doğrudan etkiler. Çağımızda hkmetlerin uyguladığı dış politikalar da insanların yaşamında en az işyerindeki sorunlar kadar etki yapar.

Bu konulardan en fazla etkilenenler, nüfusumuzun ve gelir getirici bir işte çalışanların en azından yüzde 70'ini oluşturan işçi ve memurlardır.

Bu nedenlerle, işçiler ve sendikalar, giderek daha da artacak olan sorunların çözümünde yalnızca işyerindeki işçi-işveren ilişkilerine dayanamazlar. Siyaset hayatın her alanındadır ve önemi giderek daha da artmaktadır.

İŐİ SINIFINDA YENİ ARAYIŐLAR GÜNDEME GELECEK

Geçmişte insanlar, örgütlü olarak değil de kişiler olarak iktidardaki siyasi partilerle kurdukları çeşitli ilişkilerle bu konularda karşılaştıkları sorunlara kısmi de olsa çözümler retebiliyorlardı. Günümüzde bu olanak büyük lde ortadan kalktı ve kalkıyor. Bu koşullarda, aynı veya benzer sorunları yaşayanların siyasi tavırlarının ortaklaşma ve sınıf temelli bir çizgide gelişme olanakları ve olasılığı artıyor. Siyasetsiz bir yaşam mümkün değil. Nasıl bir siyaset olacağı konusunda da yeni bir sürece giriyoruz. İşçi sınıfının sınıf temelli kitlesel siyasi tavrının gelişmesinin nesnel koşulları güçleniyor. Bağımsız ve demokratik bir Türkiye mücadelesi veren kişilerin bu süreci yakından izlemesinde büyük yarar var.